

Tampereen teatterimuseon hankesuunnitelma

Tampereen Teatterimuseo ry HANKESUUNNITELMA: Virtuaalinen museo-YHDISTYKSEN TAUSTAA

Tampereen Teatterimuseo ry keskittyy tamperelaisen muistitiedon keräämiseen, luettelointiin ja esille saattamiseen. Merkittävä joukko suomalaisen teatteritaiteen merkkihenkilöitä on saavuttanut iän, jossa terveydellisistä ja vanhenemisesta johtuvista syistä muistitiedon talteen keräämiseksi alkaa olla jo huomattava kiire. Jotta peruuttamatonta muistitiedon katoamista ei tapahtuisi, Tampereen Teatterimuseo ry on haastatellut jo noin 50 tamperelaista eläköitynyttä teatterialan ammattilaista. Haasteltavina ovat olleet niin näyttelijät, tanssijat, ohjaajat, puvustajat, lavastajat ja valo- ja äänimestarit. Niin teatterin- television- kuin kuunnelmien tekijöitä. Valitettavan moni on jo ehtinyt nukkua pois ennen haastattelua, tai heidän terveytensä on mennyt huonoon kuntoon ettei haastattelua enää voitu tehdä. Haastattelut on videoitu, ja suuresta osasta on jo ehditty tehdä kokeeksi noin 15 minuuttisia koosteita. Haastatteluista muodostuu erittäin monipuolinen kuva tamperelaisesta ja valtakunnallisesta teatterihistoriasta. Kukin haastattelu on kestänyt noin 30 minuuttia, ja ne on taltioitu videolle Yleisradiosta eläköityneen kuvaajan Ari Mäkelän toimesta ammattilaiskalustolla. Haastattelijoina ovat toimineet Esko Raipia ja Liisa Roine. Muut vastaavat haastatteluhankkeet eri yhteisöjen toimesta ovat rajoittuneet lähinnä näyttelijöihin, joten teatterimuseon kaikkiin ammattiryhmiin kohdistuva haastatteluhanke on erityisen arvokas. Lisäksi Tampereen Teatterimuseo ry:n jäsenet ovat vapaaehtoistyöllään digitoineen tähän mennessä lähes 1000 valokuvaa tamperelaisista teatteriesityksistä ja eri tapahtumista. Mukana on myös Tampereen yliopiston näyttelijäntyönlaitoksen kuvia sekä muutamia kuvia muiden kaupunkien teattereiden esityksistä, joissa tamperelaiset näyttelijät ovat vierailleet. Mukana on myös henkilökuvia ja kuvia erilaisista tapahtumista. Kuvat on saatu yksityishenkilöiden omista kokoelmista. Kuvien digitointi jatkuu kun eläköityneiltä teatterialan ammattilaisilta saadaan lahjoituksia. Valokuvien lisäksi yhdistys on ottanut talteen lavastus- ja puvustussuunnitelmia, käsiohjelmia, käsikirjoituksia, roolikirjoja, luonnoksia ja erilaista tarpeistoa.

VIRTUAALIMUSEOHANKE: Tampereen Teatterimuseo ei tavoittele omaa museorakennusta tai näyttelytilaa. On epärealistista odottaa sellaisia säännöllisiä avustuksia, että tilan aiheuttamat kiinteät kustannukset palkkoineen saataisiin katettua. Keräämäämme materiaalia lainataan muille museoille. Lainaustoiminnan toteuttamista varten kokoelmien luettelointi on ensiarvoisen tärkeää. Luetteloidut kokoelmat tallennetaan digitaaliseen kokoelmanhallintaan, josta ne ovat helposti hyödynnettävissä digitaalisessa museossa sekä muiden museoiden selailtavissa. Virtuaalinen museo sopii erittäin hyvin museo toimintaan. Virtuaalista tarkoitamme museota, jossa näyttelyt toteutuvat verkossa yhdistellen videotekniikkaa, digitaalitekniikkaa ja muita ratkaisuja. Virtuaalinen museo ei sulje pois ajoittain toteutettavia fyysisiä näyttelyitä, vaikkapa kauppakeskuksissa, tai näyttelyitä, joissa hyödynnetään lisätyn todellisuuden teknologiaa ja fyysisiä objekteja. Tässä hankkeessa toteutetaan ratkaisu, jossa luodaan 1) verkkosivusto, jossa on kaikista tamperelaisista teattereista kuvamateriaalia sekä 2) digitaalinen museo, jossa on ikäihmisille suunnattuja tarinallisia diginäyttelyitä sekä virtuaalinen museo 3D-malliin. Digitaalisessa museossa toimivat myös 360-kameralla toteutettavat näyttelyt. Ikäihmisille suunnatut digitaaliset näyttelyt ovat interaktiivisia siten, että katselija voi liikkua esityksessä eteen- ja taaksepäin, sekä kommentoida diojen esittämiä tapahtumia. Kommentteina voidaan myös kerätä esimerkiksi katselijoiden omia kokemuksia tai muistoja, ja siten myös kartuttaa museon kokoelmia. Valittu teknologia ja toteutustapa on varsin yksinkertainen, eikä hienoimpia virtuaalisia ratkaisuja ole tähän perusnäyttelyyn harkittu. Merkittävä osa todennäköisistä kävijöistä on ikäihmisiä, joiden digitaidot voivat olla vajaita. Siksi toteutamme mobiililaitteissa helposti toimivan ja

käytettävän ratkaisun. Se parantaa museon saavutettavuutta merkittävästi. Näyttelyt ovat aluksi maksuttomia katselijoille, mutta keräämme vapaaehtoista maksua. Tulevaisuudessa asetamme esille myös maksullisia näyttelyitä. Hankkeen omarahoitussuuteen kerätään pieni korvaus ammattiteattereilta. Digimuseomme pienentää yleisön liikkumistarvetta ja siten hiilijalanjälkeä, se on toisaalta kehittämässä edelleen imagoa Tampereesta Suomen teatteripääkaupunkina ja siten parantamassa tamperelaisen kulttuurielämän kilpailuasemaa Suomessa. Hanke tukee Pirkanmaan liiton selviytymisstrategian ja maakuntaohjelman mukaisia digitalisaation tavoitteita, omaleimaisen ja elinvoimaisen kulttuurin tavoitteita sekä hyvinvointiin ja viihtyvyyteen liittyviä tavoitteita. Digitaalinen teatterimuseo on kaikkien väestöryhmien saavutettavissa ikään ja terveyteen katsomatta.